

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра Фінансів, банківської справи та страхування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(обов'язкова навчальна дисципліна)

БАНКІВСЬКІ ОПЕРАЦІЇ

Розробник: Яна Дроботя, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
к.е.н., доцент

Полтава 2022 р.

Опис навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Банківські операції
Місце в індивідуальному плані здобувача вищої освіти	обов'язкова
Назва структурного підрозділу	Кафедра фінансів, банківської справи та страхування
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	<i>Викладач:</i> Дроботя Яна, к.е.н., доцент <i>Контакти:</i> 15 каб. (деканат факультету обліку та фінансів) e-mail: iana.drobotia@pdaa.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/drobotya-yana-anatoliyivna
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність <i>Освітня програма</i>	072 Фінанси, банківська справа та страхування <i>Фінанси, банківська справа та страхування</i>
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Історія фінансів та фінансової науки, Економічна теорія, Фінанси, Гроші та кредит.

Заплановані результати навчання:

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування у студентів теоретичних знань і практичних навичок здійснення банківських операцій.

Основні завдання навчальної дисципліни: вивчення методів проведення банківських операцій та надання банківських послуг, набуття навичок виконання конкретних банківських операцій.

Компетентності:

Інтегральна: здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування, або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальні:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні:

СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність, інтерпретувати та використовувати фінансову та пов'язану з нею інформацію облікового характеру у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК12. Здатність володіти організаційними аспектами діяльності фінансових посередників в розрізі страхових послуг, банківських та інвестиційних операцій.

СК13. Здатність планувати економічні процеси в сфері грошових, фінансових і кредитних відносин обґрунтовувати альтернативи прийняття управлінських рішень за всіма видами фінансової діяльності.

Програмні результати навчання:

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР06. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.

ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПР18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

ПР 24. Оцінювати процеси та явища, що відбуваються у фінансово-банківській сфері, на страховому ринку, у сфері залучення інвестицій та уявляти їх взаємозв'язок із механізмом формування, розподілу й використання фінансових ресурсів держави з використанням світового досвіду.

Програма та структура навчальної дисципліни

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Сутність та структура банківських операцій

Тема 2. Розрахунково-касові операції банків

Тема 3. Операції банків з векселями

Тема 4. Кредитні операції банків

Тема 5. Операції банків з цінними паперами

Тема 6. Банківські інвестиції

Тема 7. Операції банків в іноземній валюті

Тема 8. Нетрадиційні банківські операції та послуги

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Сутність та структура банківських операцій. Сутність та теоретичні аспекти банківських операцій. Відмінності між банківськими продуктами, операціями, послугами. Принципи надання банківських операцій та послуг. Класифікація банківських операцій. Класифікація банківських послуг. Банківські операції та послуги в умовах функціонування універсальних, спеціалізованих та спеціальних банків. Історичний аспект зародження банківських операцій та послуг. Зарубіжний досвід здійснення банківських операцій. Банківські операції в реаліях диджиталізації.

Тема 2. Розрахунково-касові операції банків. Основи організації розрахунків у народному господарстві. Ведення рахунків клієнтів. Відкриття і ведення банківських

рахунків. Характеристика різних видів рахунків. Безготівкові міжгосподарські розрахунки. Способи і форми безготівкових розрахунків. Міжбанківські розрахунки в Україні. Кореспондентські відносини між банками. Система електронних платежів НБУ. Розрахунково-касове обслуговування в умовах диджиталізації.

Тема 3. Операції банків з векселями. Характеристика та види векселів. Визначення векселя з позиції боргового зобов'язання та платіжного документа. Характеристика вексельного обігу. Класифікація операцій банку у сфері вексельного обігу. Кредитні операції банків з векселями. Урахування векселів. Торговельні операції з векселями. Гарантійні операції з векселями. Авалування векселів. Видача гарантій під забезпечення оплати векселів. Розрахункові операції банків з векселями. Оформлення заборгованості векселями. Розрахунки з використанням векселів. Комісійні та довірчі операції з векселями. Інкасування векселів. Організація роботи з векселями в банку.

Тема 4. Кредитні операції банків. Класифікація банківських кредитів. Порядок надання і способи погашення позичок. Форми позичкових рахунків. Поточний рахунок з овердрафтом. Умови кредитної угоди, кредитний договір. Кредитний ризик і методи управління ним. Оцінка кредитоспроможності позичальника. Плата за кредит та її диференціація. Етапи процесу банківського кредитування. Контроль за використанням і погашенням кредиту. Проблемні позички. Кредитні санкції. Особливості механізму надання та погашення окремих видів кредитів.

Тема 5. Операції банків з цінними паперами. Характеристика видів діяльності банків на ринку цінних паперів: операції з випуску та обігу цінних паперів, комісійна та комерційна діяльність з цінними паперами, послуги щодо зберігання цінних паперів, депозитарний облік та ведення рахунків за операціями з паперами. Класифікація операцій банків з цінними паперами. Емісія цінних паперів. Посередницькі операції комерційних банків з цінними паперами.

Тема 6. Банківські інвестиції. Інвестиційний процес і місце банків у цьому процесі. Поняття інвестиційного процесу, участь банків у власності інших суб'єктів господарювання, спільне фінансування банком і підприємцем інвестиційних проектів. Визначення банківських інвестицій. Цілі інвестиційних операцій комерційних банків. Інвестиційні цінні папери. Формування портфеля цінних паперів та управління ним. Портфелі цінних паперів на продаж і інвестування. Фактори ризику інвестиційних операцій. Засоби захисту інвестиційних операцій комерційних банків від ризику виникнення збитків і втрати ліквідності. Дохідність інвестиційних операцій.

Тема 7. Операції банків в іноземній валюті. Порядок відкриття та ведення валютних рахунків клієнтів. Посередництво банків у фінансових розрахунках між експортером та імпортером та їх кредитування. Види платежів, що застосовуються у міжнародній практиці: авансові; платежі по надходженню товарів і розрахунків; платежі по настанню термінів; платежі при поставці товарів або після неї. Чеки як основна форма розрахунків при зовнішньоторговельних операціях, види чеків, порядок розрахунків. Документарне інкасо – розрахунки за допомогою товарних акредитивів, револьверний акредитив, компенсаційний акредитив. Неторговельні операції банків в іноземній валюті. Операції з торгівлі іноземною валютою. Валютне кредитування.

Тема 8. Нетрадиційні банківські операції та послуги. Види нетрадиційних банківських операцій та послуг: загальна характеристика. Економічні основи банківського лізингу та його форми. Лізингові операції та перспективи їх розвитку в Україні. Банківські гарантії та поручительства, як форми банківських послуг. Посередницькі, консультаційні та інформаційні послуги банків. Трастові послуги. Учасники факторингових операцій та зміст договірних відносин між ними. Визначення плати за факторингове обслуговування. Характерні ознаки форфейтингу. Зміст і послідовність здійснення форфейтингової операції, визначення плати за неї.

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин					
	Денна форма навчання 072 ФБССбд_2020					
	усього	у тому числі				
л		п	ла б.	н/п	с.р.	
Тема 1. Сутність та структура банківських операцій	12	2	2	-	-	8
Тема 2. Розрахунково-касові операції банків	13	2	2	-	-	9
Тема 3. Операції банків з векселями	10	2	-	-	-	8
Тема 4. Кредитні операції банків	15	4	2	-	-	9
Тема 5. Операції банків з цінними паперами	14	4	2	-	-	8
Тема 6. Банківські інвестиції	13	2	2	-	-	9
Тема 7. Операції банків в іноземній валюті	13	2	2	-	-	9
Тема 8. Нетрадиційні банківські операції та послуги	15	4	2	-	-	9
Усього годин	105	22	14	-	-	69

Оцінювання результатів навчання

Форми контролю результатів навчання

Програмні результати навчання	Форма контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти							Разом
	Опитування	Виконання вправ на практичних заняттях	Розв'язування тестів	Контрольна робота	Виконання завдань самостійної роботи (реферат)	Виконання завдань самостійної роботи (гloserій)	Екзамен	
ПР01	1	-	-	-	-	1	1	3
ПР02	-	-	-	1	-	1	1	3
ПР03	1	-	-	-	-	1	1	3
ПР04	7	-	1	1	2	1	3	15
ПР05	-	3	-	8	-	-	2	13
ПР06	-	4	-	8	-	-	3	15
ПР07	-	-	-	-	2	-	1	3
ПР10	1	-	2	-	3	-	1	7
ПР11	-	-	1	-	-	1	1	3
ПР13	3	4	-	4	-	1	2	14
ПР14	-	-	-	-	1	1	1	3
ПР16	-	1	3	6	-	-	1	11
ПР18	1	-	-	-	1	-	1	3
ПР24	-	-	1	-	1	1	1	4
Разом	14	12	8	28	10	8	20	100

Форми контролю знань успішності здобувача вищої освіти, шкала та критерії оцінювання результатів їх навчання для поточного контролю

Форми контролю	Шкала оцінювання
<p>- розв'язування тестів (тести передбачені по всіх темах)</p>	<p>від 0 до 1 балів: 1 бал – у випадку забезпечення 80-100 % правильних відповідей на тестові питання, що свідчить про знання механізму функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування, вміння ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем, володіння методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування, вміння застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати, вміння оцінювати процеси та явища, що відбуваються у фінансово-банківській сфері, на страховому ринку, у сфері залучення інвестицій та уявляти їх взаємозв'язок із механізмом формування, розподілу й використання фінансових ресурсів держави з використанням світового досвіду; 0,5 балів – у випадку забезпечення 79-30 % правильних відповідей на поставлені питання, що свідчить про знання механізму функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування, володіння методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування; 0 балів – у випадку правильних відповідей менше ніж 30 %, що свідчить про недостатність знань з механізму функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування,</p>
<p>опитування (опитування передбачене по всіх темах)</p>	<p>від 0 до 2 балів: 2 бали – у випадку чіткої, повної відповіді з означеної теми та відповідей на додаткові питання по темі, що свідчить про знання та розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем, вміння визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури, знання механізму функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування, вміння ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем, володіння загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів, вміння демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні; 1 бал - у випадку нечіткої відповіді з означеної теми та часткових неповних відповідей на додаткові питання по темі, що свідчить про знання та розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних</p>

	<p>систем, вміння визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури, знання механізму функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування, вміння ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем;</p> <p>0,5 балів – у випадку нечіткої відповіді з значними помилками у відповіді, що свідчить про наявність лише фрагментарних знань та розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем;</p> <p>0 балів у випадку неготовності здобувача вищої освіти відповідати на поставлене питання</p>
<p>контрольна робота (протягом семестру здобувач вищої освіти пише 4 контрольні роботи по 2,4,5,6 темах) (виставляється окремою позицією в журналі)</p>	<p>від 0 до 6 балів:</p> <p>6,5 балів - за умови повних відповідей на теоретичні питання та вірного, повного розв'язання задачі, що свідчить про знання і розуміння теоретичних основ та принципів фінансової науки, особливостей функціонування фінансових систем, знання механізму функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування, володіння методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем, вміння застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач, володіння загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів, вміння застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати;</p> <p>4,3 бали - за умови незначних неточностей у викладенні теоретичних питань та у розв'язках задачі, що свідчить про знання і розуміння теоретичних основ та принципів фінансової науки, особливостей функціонування фінансових систем, знання механізму функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування, володіння методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем, вміння застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач;</p> <p>2 бали - за умови значних неточностей у теоретичних питаннях та суттєвих помилках у розв'язках задач, що свідчить про знання і розуміння теоретичних основ та принципів фінансової науки, особливостей функціонування фінансових систем, знання механізму функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування, володіння методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем, вміння застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач;</p> <p>1 бали - за умови фрагментарних знань теоретичних питань та розв'язку задачі із значними методологічними помилками, що</p>

	<p>свідчить про знання і розуміння теоретичних основ та принципів фінансової науки, особливостей функціонування фінансових систем; 0 балів – у випадку відсутності розв’язаних задач і теоретичних питань, що свідчить про відсутність знання і розуміння теоретичних основ та принципів фінансової науки, особливостей функціонування фінансових систем;</p>
<p>виконання вправ на практичних заняттях (виконання вправ передбачено по всіх темах)</p>	<p>від 0 до 2 балів: 2 бали - у випадку правильного розв’язання задачі та належного її оформлення, що свідчить про володіння методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем, вміння застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач, володіння загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів, вміння застосовувати набуті теоретичні знання для розв’язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати; 1 бал - у випадку наявних незначних методологічних помилок чи невірних арифметичних розрахунків при розв’язуванні задач, що свідчить про володіння методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем, вміння застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач, володіння загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів; 0,5 балів - у випадку наявних значних методологічних помилок та/чи невірних арифметичних розрахунків при розв’язуванні задач, що свідчить про володіння методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем, часткове вміння застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач, володіння загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів; 0 балів - у випадку відсутності належно оформлених розв’язаних задач, що свідчить про відсутність володіння методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем</p>
<p>виконання завдань самостійної роботи (реферат) – здобувач вищої освіти повинен виконати один реферат за семестр</p>	<p>від 0 до 10 балів: 10,9 балів - у випадку коли робота відповідає всім критеріям щодо змісту та оформлення і здобувач вищої освіти здійснив її захист шляхом відповіді на всі питання викладача, що свідчить про знання механізму функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб’єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування, розуміння принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування, вміння ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем, вміння абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб’єктів, вміння демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні, вміння оцінювати процеси та явища, що відбуваються у фінансово-банківській сфері, на страховому ринку, у сфері залучення інвестицій та уявляти їх взаємозв’язок із механізмом формування, розподілу й використання фінансових ресурсів держави з використанням світового досвіду; 8,7 балів - у випадку якщо питання розкриті не повністю, однак здобувач вищої освіти здійснив її захист шляхом відповіді на питання викладача, що свідчить про знання механізму</p>

	<p>функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування, розуміння принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування, вміння ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем, вміння абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів, вміння демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні;</p> <p>6,5 бали – у випадку захисту роботи зі не значними недоліками в оформленні, не в повному обсязі змістовному розкритті теми, неповних відповідей на додаткові питання по темі реферату, що свідчить про знання механізму функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування, розуміння принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування, вміння ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем;</p> <p>4,3 бали – у випадку захисту роботи зі значними недоліками в оформленні чи змісті, неповних відповідей на додаткові питання по темі реферату, що свідчить про знання механізму функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування, розуміння принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування;</p> <p>2,1 бали – у випадку подання роботи з істотними недоліками в змісті, невідповідності роботі існуючим вимогам щодо оформлення, відсутності орієнтування доповідача в означеному питанні, що свідчить про знання механізму функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування, розуміння принципів;</p> <p>0 балів – у випадку відсутності реферативної роботи, доповіді чи повної невідповідності реферативної роботи, доповіді вимогам щодо оформлення та змісту відповідно до одержаного завдання, що свідчить про відсутність знань з механізму функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування, розуміння принципів</p>
<p>виконання завдань самостійної роботи (глосарій) – формування глосарію передбачено по всіх темах</p>	<p>від 0 до 1 балів</p> <p>1 бал - у випадку змістовного оформлення поняття, що свідчить про знання та розуміння економічні категорії, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем, знання і розуміння теоретичних основ та принципів фінансової науки, особливостей функціонування фінансових систем, вміння визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових</p>

	<p>систем та їх структури, знання механізму функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування, володіння методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування, володіння загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів, вміння абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів, вміння оцінювати процеси та явища, що відбуваються у фінансово-банківській сфері, на страховому ринку, у сфері залучення інвестицій та уявляти їх взаємозв'язок із механізмом формування, розподілу й використання фінансових ресурсів держави з використанням світового досвіду.;</p> <p>0,5 балів - у випадку нечіткого оформлення поняття, що свідчить про знання та розуміння економічні категорії, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем, знання і розуміння теоретичних основ та принципів фінансової науки, особливостей функціонування фінансових систем, вміння визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури, знання механізму функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування, володіння методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування, володіння загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів</p> <p>0 балів - у випадку відсутності глосарію, що свідчить про відсутність знань та розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем, знань і розуміння теоретичних основ та принципів фінансової науки</p>
--	---

Шкала та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти на екзамені

Вид завдання	Бали	Критерії оцінювання
для 1-го теоретичного питання	0	відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувачів вищої освіти
	1	теоретичне питання розкрито фрагментарно, що свідчить про часткові знання економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.
	2	у випадку поверхневої характеристики теоретичних питань, що свідчить про поверхневі знання механізму функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.
	3	у випадку неповного розкриття питань білету, що свідчить про розуміння принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

	4	у випадку наявності окремих неточностей чи недоліків в уточненні окремих позицій екзаменаційного білету, що свідчить про здатність ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем; оцінювати процеси та явища, що відбуваються у фінансово-банківській сфері, на страховому ринку, у сфері залучення інвестицій та уявляти їх взаємозв'язок із механізмом формування, розподілу й використання фінансових ресурсів держави з використанням світового досвіду
	5	теоретичне питання розкрито повністю, що свідчить про здатність визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури, демонструвати розуміння особливостей організації фінансів підприємств, установ та організацій різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності, знання і розуміння теоретичних основ та принципів фінансової науки, особливостей функціонування фінансових систем, вміння абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів, демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні
для 1-ї практичної ситуації	0	відсутність розрахунку практичної ситуації, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти
	1-2	володіючи матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального теоретичного матеріалу, а відповіді на завдання фрагментарні і містять відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, що свідчить про часткове розуміння принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.
	3-4	здобувач вищої освіти показав знання навчального матеріалу на рівні, вищому за початковий, давши зовсім стислі, з помилками відповіді, що свідчить про володіння загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.
	5-6	у випадку порушення логічності та послідовності викладу що свідчить про розуміння принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.
	7-8	у випадку наявності окремих неточностей що свідчить про здатність ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем; оцінювати процеси та явища, що відбуваються у фінансово-банківській сфері, на страховому ринку, у сфері залучення інвестицій та уявляти їх взаємозв'язок із механізмом формування, розподілу й

		використання фінансових ресурсів держави з використанням світового досвіду
	9-10	розрахунки практичної ситуації виконані правильно, сформовані повні висновки, що свідчать про здатність володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування), застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач

Коментар: екзаменаційний білет складається з двох теоретичних питань та задачі.

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти						Екзамен	Разом
	Опитування	Виконання вправ на практичних заняттях	Розв'язування тестів	Контрольна робота	Виконання завдань самостійної роботи	Виконання завдань самостійної роботи		
Тема 1. Сутність та структура банківських операцій	2	-	1	-		1		4
Тема 2. Розрахунково-касові операції банків	2	2	1	7		1		13
Тема 3. Операції банків з векселями	-	-	1	-		1		2
Тема 4. Кредитні операції банків	2	2	1	7		1		13
Тема 5. Операції банків з цінними паперами	2	2	1	7		1		13
Тема 6. Банківські інвестиції	2	2	1	7		1		13
Тема 7. Операції банків в іноземній валюті	2	2	1	-		1		6
Тема 8. Нетрадиційні банківські операції та послуги	2	2	1	-		1		6
Виконання завдань самостійної роботи (реферат)	-	-	-	-	10	-		10
Разом	14	12	8	28	10	8		80
Екзамен							20	20
Разом	14	12	8	28	10	8	20	100

Шкала оцінювання ЄКТС та національна шкала

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	задовільно
60 – 63	E	
35 – 59	FX	незадовільно
1 – 34	F	

Трудомісткість:

Загальна кількість годин 105 год

Кількість кредитів 3,5

Форма семестрового контролю – екзамен

Політика навчальної дисципліни

Відвідування занять є обов'язковим. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач вищої освіти отримує на занятті 0 балів та зобов'язаний відпрацювати таке заняття. Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями у межах встановлених норм. У разі виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати його. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>.

Є можливість визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті якщо ці результати отримані перед опануванням даної освітньої компоненти. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

Робоча програма, презентації

Рекомендовані джерела інформації:

Основні

1. Банківські операції [текст]: навч.посіб. Н.І.Демчук, О.В. Довгаль, Ю.П. Владика Дніпро: Пороги, 2017. 461 с.

2. Банківська система: навч.посіб. (Л.І. Катан, Н.І.Демчук, В.Г. Бабенко-Левада, Т.О. Журавльова); за ред. І.М. Мазур. Дніпро: Пороги, 2017. 444 с.

3. Банківська система: навчальний посібник / Ситник Н.С., Стасишин А.В., Блащук-Девяткіна Н.З., Петик Л.О. ; за заг. ред. Н. С. Ситник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 580 с.

4. Сучасне банківництво: теорія і практика: навч. посібник. Ужгород: Видавництво УжНУ Говерла, 2018. 364 с.
5. Про Національний банк України: Закон України від 20.05.1999 р. № 679-XIV.- Документ 679-14, редакція 01.05.2016, доступний з офіційного сайту Верховної ради України. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/679-1>.
6. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000р. № 2121-III. Документ 2121-14, редакція 19.11.2016 р., доступний з офіційного сайту Верховної ради України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>.
7. Методичні вказівки з інспектування банків «Система оцінки ризиків», затверджені постановою Правління Національного банку України від 15.03.2004 № 10. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0104500-04>.
8. Про акціонерні товариства: Закон України від 17.09.2008 № 514-VI. Документ 514-VI, редакція 06.10.2021 р., доступний з офіційного сайту Верховної ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-17>.
9. Про валюту і валютні операції: Закон України від 21.06.2018 № 2473-VIII. Документ 2473-VIII, редакція 21.11.2021 р., доступний з офіційного сайту Верховної ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19>.
10. Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні: Закон України від 30.10.1996 № 448/96-ВР. Документ 448/96-ВР, редакція 01.01.2022 р., доступний з офіційного сайту Верховної ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/448/96-%D0%B2%D1%80>.
11. Про платіжні системи та переказ коштів в Україні: Закон України від 05.04.2001 № 2346-III. Документ 2346-III, редакція 01.01.2022 р., доступний з офіційного сайту Верховної ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2346-14>.
12. Про систему гарантування вкладів фізичних осіб: Закон України від 23.02.2012 № 4452-VI. Документ 4452-VI, редакція 05.08.2021 р., доступний з офіційного сайту Верховної ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4452-17>.
13. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12.07.2001 № 2664-III. Документ 2664-III, редакція 01.08.2021 р., доступний з офіційного сайту Верховної ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2664-14>.
14. Про фінансову реструктуризацію: Закон України від 14.06.2016 № 1414-VIII. Документ 1414-VIII, редакція 21.10.2019 р., доступний з офіційного сайту Верховної ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1414-19>.
15. Про затвердження Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні: Постанова НБУ від 28.08.2001 № 368 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01>.
16. Про затвердження Положення про основи процентної політики Національного банку України: положення, затверджене постановою Правління Національного банку України від 21.04.2016 № 277. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0277500-16>.
17. Про затвердження Положення про застосування Національним банком України заходів впливу за порушення колекторськими компаніями законодавства про захист прав споживачів фінансових послуг: Положення, затверджене постановою Правління Національного банку України від 09.07.2021 № 78. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0078500-21>.
18. Про затвердження Положення про планування та порядок проведення інспекційних перевірок: положення, затверджене постановою Правління Національного банку України від 17 липня 2001 № 276. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0703-01>.
19. Про затвердження Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні: інструкція, затверджена постановою Правління Національного банку України від 28.08.2001 № 368. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01>.
20. Про затвердження Інструкції про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України: інструкція, затверджена постановою Правління Національного банку України від 24.10.2011 № 373. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1288-11>.

Допоміжні

1. Дроботя Я. А. Нетрадиційні банківські послуги та фінансові ризики пов'язані з ними: реалії України, міжнародний досвід. *Вісник Харківського національного аграрного університету імені В. В. Докучаєва. Серія «Економічні науки»*. Харків: ХНАУ. 2018. № 1. С. 31-40.
2. Дроботя Я. А. Глобалізація та інтеграція: фінансові ризики і переваги від залучення іноземного банківського капіталу. *Глобальні та національні проблеми економіки*. Миколаїв: Миколаївський національний університет ім. В. О. Сухомлинського. 2018. № 22. С. 789-793. URL: <http://global-national.in.ua/archive/22-2018.pdf>.
3. Дроботя Я. А. Ефективність розвитку нетрадиційних банківських послуг: закордонний досвід та українська практика. *Глобальні та національні проблеми економіки*. Миколаїв: Миколаївський національний університет ім. В. О. Сухомлинського. 2018. № 23. С. 475-479. URL: <http://global-national.in.ua/archive/23-2018.pdf>.
4. Дроботя Я. А., Бражник Л. В., Дорошенко О. О. Диджиталізовані інновації банківського бізнесу. *Економіка та суспільство*. 2021. Випуск 23. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-23-15>
5. Дроботя Я. А., Бражник Л.В. Диджиталізація банківської діяльності та платіжних систем. *Інфраструктура ринку*. 2021. Випуск. 51. С. 261-267. DOI: <https://doi.org/10.32843/infrastructure51-42>
6. Дроботя Я. А., Телятник М. Ю. Управління капіталом комерційного банку. *Економіка та суспільство*. 2021. Випуск 31. Випуск 31. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-31-9>.
7. Дроботя Я. А., Дорошенко О. О., Яременко А. С. Ризик ліквідності комерційного банку. *Ефективна економіка*. 2022. № 1. DOI: 10.32702/2307-2105-2022.2.81.
8. Дроботя Я. А., Дорошенко О. О., Бражник Л. В. Стан управління ризиком ліквідності комерційних банків України. *Ефективна економіка*. 2022. № 3. DOI: 10.32702/2307-2105-2022.3.72.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua>.
2. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua>.
3. Офіційний сайт Міністерства Фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua>.
4. Сайт «Мінфін». URL: <https://minfin.com.ua/ua>.